

Bruxelles, 26.2.2020
COM(2020) 71 final

2020/0031 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care trebuie adoptată, în numele Uniunii Europene, în cadrul celei de a 56-a sesiuni a Comitetului de experți în domeniul transportului mărfurilor periculoase al Organizației Interguvernamentale pentru Transporturile Internaționale Feroviare, cu privire la anumite modificări aduse appendicelui C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care trebuie adoptată în numele Uniunii cu ocazia reuniunii Comitetului de experți în domeniul transportului mărfurilor periculoase („Comitetul de experți RID”) al Organizației pentru Transporturile Internaționale Feroviare (OTIF), în legătură cu adoptarea preconizată a anumitor modificări ale dispozițiilor tehnice și administrative cuprinse în anexa la appendicele C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF), asupra cărora trebuie să decidă comitetul respectiv.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF)

Convenția privind transporturile internaționale feroviare din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999, („COTIF”) este un acord internațional în cadrul căruia atât Uniunea, cât și 26 de state membre sunt părți contractante (doar Cipru și Malta nu sunt).

Uniunea Europeană a aderat la COTIF prin Decizia 2013/103/UE a Consiliului din 16 iunie 2011¹. Anexa III la decizia respectivă stabilește procedurile interne pentru Consiliu, pentru statele membre și pentru Comisie în cadrul lucrărilor din OTIF. În conformitate cu punctul 3.1 din anexa III la Decizia 2013/103/UE a Consiliului, în cazul în care un punct de pe ordinea de zi se referă la aspecte care țin de competența exclusivă a Uniunii, Comisia va vota în numele Uniunii.

2.2. Regulamentul privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID)

Potrivit articolului 7 din COTIF, aceasta reglementează, printre altele, și appendicele menționate la articolul 6. Printre acestea se numără „Regulamentul privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID)”, care constituie appendicele C la convenție. RID se aplică în măsura în care declarațiile nu sunt făcute în conformitate cu dispozițiile relevante din COTIF².

RID are ca scop reglementarea transportului internațional feroviar al mărfurilor periculoase între statele membre ale OTIF care aplică normele RID (statele contractante ale RID)³.

2.3. Comitetul de experți RID

Comitetul de experți RID este un organism instituit în temeiul articolului 13 alineatul (1) litera (d) din COTIF. În conformitate cu articolul 18 din COTIF, Comitetul de experți RID ia

¹ Decizia 2013/103/UE a Consiliului din 16 iunie 2011 privind semnarea și încheierea Acordului între Uniunea Europeană și Organizația Interguvernamentală pentru Transporturile Internaționale Feroviare privind aderarea Uniunii Europene la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF) din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999, JO L 51, 23.2.2013, p. 1.

² Articolul 42 alineatul (1) din COTIF.

³ În prezent, există 50 de state membre ale OTIF și 45 de state contractante ale RID.

decizii cu privire la propunerile de modificare a convenției. El este format din reprezentanți ai statelor membre ale OTIF care aplică RID și din reprezentanți ai Uniunii Europene.

2.4. Actul avut în vedere al Comitetului de experți RID

La 27 mai 2020, cu ocazia celei de a 56-a sesiuni ale sale, Comitetul de experți RID urmează să adopte un set de modificări pentru actualizarea anexei la RID în funcție de progresele tehnice și științifice („actul avut în vedere”).

Scopul actului avut în vedere este de a asigura siguranța și securitatea transportului feroviar de mărfuri periculoase, prin actualizarea, între altele, a listei mărfurilor periculoase admise pentru transport, a instrucțiunilor de ambalare, a listei standardelor aplicabile, precum și a altor cerințe tehnice aplicabile pentru diferite mijloace de izolare.

Dispozițiile internaționale referitoare la transportul mărfurilor periculoase sunt stabilite în cadrul a diferite organizații internaționale, precum OTIF, dar și Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) și diverse organisme specializate ale Organizației Națiunilor Unite, precum Subcomitetul de experți în domeniul transportului de mărfuri periculoase din cadrul Consiliului Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite (ECOSOC). Dat fiind că normele trebuie să fie compatibile între ele, organizațiile implicate în această activitate au dezvoltat un sistem internațional de coordonare și de armonizare complex. Dispozițiile sunt adaptate pe baza unui ciclu de doi ani.

În decursul pregătirii acestor modificări a fost consultată o gamă largă de experți din sectorul public și privat. De asemenea, în decursul elaborării acestor modificări au fost organizate următoarele reuniuni tehnice:

- în cadrul Subcomitetului de experți al ONU în domeniul transportului de mărfuri periculoase, cu ocazia:
 - (1) celei de a 51-a sesiuni, de la Geneva, 3-7 iulie 2017;
 - (2) celei de a 52-a sesiuni, de la Geneva, 27 noiembrie-6 decembrie 2017;
 - (3) celei de a 53-a sesiuni, de la Geneva, 25 iunie-4 iulie 2018;
 - (4) celei de a 54-a sesiuni, de la Geneva, 26 noiembrie-4 decembrie 2018;
- în cadrul reuniunii comune CEE-ONU – OTIF a Comitetului de experți RID și a Grupului de lucru privind transportul mărfurilor periculoase, cu ocazia:
 - (1) sesiunii de toamnă 2018, de la Geneva, 17-21 septembrie 2018;
 - (2) sesiunii de primăvară 2019, de la Berna, 18-22 martie 2019;
 - (3) sesiunii de toamnă 2019, de la Geneva, 17-26 septembrie 2019;
 - (4) o altă sesiune a reuniunii comune va avea loc la Berna, în perioada 16-20 martie 2020;
- în cadrul Grupului de lucru permanent al Comitetului de experți RID, cu ocazia:
 - (1) celei de a 10-a sesiuni, de la Cracovia, 21-23 noiembrie 2018;
 - (2) celei de a 11-a sesiuni, de la Viena, 25-29 noiembrie 2019.

Cu ocazia acestor reuniuni, comitetele de experți menționate mai sus au analizat și au prelucrat fiecare propunere de modificare în parte. În majoritatea cazurilor, măsurile recomandate s-au bucurat de un sprijin unanim. Anumite propuneri au fost recomandate pe baza opiniei unei majorități a experților.

Articolul 38 din COTIF stabilește că, în scopul exercitării dreptului de vot și a dreptului de opoziție prevăzut la articolul 35 alineatele (2) și (4), o organizație de integrare economică regională precum Uniunea Europeană se bucură de un număr de voturi egal cu cel al membrilor săi care sunt de asemenea state membre ale organizației.

În conformitate cu articolul 35 din COTIF, odată adoptate de Comitetul de experți al RID, modificările intră în vigoare pentru toate părțile contractante în prima zi a celei de a șasea luni care urmează datei la care secretarul general le-a notificat părților contractante. O parte contractantă poate formula o obiecție în termen de patru luni de la data notificării. În cazul în care un sfert dintre părțile contractante formulează obiecții, modificarea nu intră în vigoare.

Cu excepția cazului în care părțile ridică un număr suficient de obiecții, modificările vizate de prezenta propunere ar trebui să intre în vigoare la 1 ianuarie 2021 și să devină obligatorii pentru Uniune și pentru statele membre, ca parte integrantă din acquis-ul Uniunii.

3. POZIȚIA CARE TREBUIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

3.1. Competența exclusivă a Uniunii.

Apendicele la anexa I la Decizia 2013/103/UE a Consiliului din 16 iunie 2011 conține o listă a instrumentelor Uniunii prin care Uniunea și-a exercitat competența și care erau în vigoare la data încheierii acordului dintre UE și OTIF. Directiva 2008/68/CE privind transportul interior de mărfuri periculoase⁴ figurează pe această listă.

Articolul 1 din Directiva 2008/68/CE prevede că anexa la RID se aplică transportului feroviar de mărfuri periculoase în interiorul statelor membre sau între acestea, cu excepția statelor membre care nu au un sistem feroviar. Articolul 4 din Directiva 2008/68/CE, referitor la țările terțe, stabilește că „Transportul de mărfuri periculoase între statele membre și țări terțe este autorizat în măsura în care acesta respectă cerințele ADR⁵, RID sau ADN⁶, cu excepția cazului în care în anexe se prevede altfel”.

În acest scop, Comisia a fost împuternicită să adapteze anexa II secțiunea II.1 la Directiva 2008/68/CE, prin intermediul unui act delegat, în temeiul articolului 8 din directivă.

3.2. Poziția care trebuie adoptată

Modificările aduse RID se înscriu integral în sfera de competență exclusivă a Uniunii și este necesar să se stabilească o poziție a Uniunii.

Proiectul de decizie a Consiliului prevede, la articolul 1, o listă a modificărilor avute în vedere.

După cum s-a menționat mai sus, în decursul pregătirii acestor modificări a fost consultată o gamă largă de experți din sectorul public și privat. În majoritatea cazurilor, măsurile recomandate au fost convenite în unanimitate.

În conformitate cu punctul 2.4 din anexa III la Decizia 2013/103/UE a Consiliului, Comitetul pentru transportul mărfurilor periculoase, instituit în temeiul Directivei 2008/68/CE, a purtat o

⁴ Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase, JO L 260, 30.9.2008, p. 13.

⁵ Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase, încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957.

⁶ Acordul european privind transportul internațional al mărfurilor periculoase pe căi navigabile interioare, încheiat la Geneva la 26 mai 2000.

discuție preliminară pe marginea modificărilor avute în vedere, cu ocazia reuniunii sale din 16 decembrie 2019, propunerea fiind primită favorabil de toți participanții.

Mai mult, Comisia a organizat reuniuni de coordonare la nivelul UE în toate stadiile procesului de negociere a acestor modificări.

Modificările avute în vedere sunt considerate adecvate pentru transportul mărfurilor periculoase în condiții de siguranță și într-un mod eficace din punctul de vedere al costurilor, ținând seama de progresele tehnologice, și, prin urmare, pot fi sprijinite.

4. Temeiul juridic

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire *„a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”*

Noțiunea de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. De asemenea, sunt incluse instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care *„au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”*⁷.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Actul pe care urmează să îl adopte Comitetul de experți RID este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va fi obligatoriu pentru Uniune în temeiul dreptului internațional în conformitate cu articolul 6 din RID, potrivit căruia anexa care urmează să fie modificată face parte integrantă din regulament.

În plus, în conformitate cu articolul 1 din Directiva 2008/68/CE, anexa la RID se aplică transportului feroviar de mărfuri periculoase în interiorul statelor membre sau între acestea, cu excepția statelor membre care nu au un sistem feroviar. Articolul 4 din Directiva 2008/68/CE, referitor la țările terțe, stabilește că „Transportul de mărfuri periculoase între statele membre și țări terțe este autorizat în măsura în care acesta respectă cerințele ADR, RID sau ADN, cu excepția cazului în care în anexe se prevede altfel”.

Actul avut în vedere nu completează și nu modifică cadrul instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii.

⁷ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

4.2.2. *Aplicarea la cazul în discuție*

Principalul obiectiv și conținut al deciziei se referă la transportul feroviar de mărfuri periculoase.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 91 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse trebuie să fie articolul 91, coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât decizia Comitetului de experți RID va modifica anexa la RID, este oportun să se publice informații cu privire la rezultatul reuniunii în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, după adoptarea acesteia.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care trebuie adoptată, în numele Uniunii Europene, în cadrul celei de a 56-a sesiuni a Comitetului de experți în domeniul transportului mărfurilor periculoase al Organizației Interguvernamentale pentru Transporturile Internaționale Feroviare, cu privire la anumite modificări aduse apendicelui C la Convenția privind transporturile internaționale feroviare

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 91 coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Uniunea a aderat la Convenția privind transporturile internaționale feroviare din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată de Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999 („COTIF”), prin Decizia 2013/103/UE a Consiliului¹.
- (2) Toate statele membre, cu excepția Ciprului și a Maltei, sunt state membre ale COTIF.
- (3) În conformitate cu articolul 6 din COTIF, traficul feroviar internațional și admiterea materialului feroviar în traficul internațional sunt reglementate de normele enumerate în articolul respectiv, în special de „Regulamentul privind transportul internațional feroviar al mărfurilor periculoase (RID)”, care constituie apendicele C la convenție.
- (4) Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului² stabilește cerințe privind transportul rutier, feroviar sau pe căi navigabile interioare al mărfurilor periculoase în interiorul statelor membre sau între acestea, făcând trimitere la RID.
- (5) În temeiul articolului 13 alineatul (1) litera (d) din COTIF, Comitetul de experți în domeniul transportului mărfurilor periculoase („Comitetul de experți RID”) al Organizației pentru Transporturile Internaționale Feroviare („OTIF”) poate adopta modificări ale anexei la RID.
- (6) În decursul celei de a 56-a sesiuni ale sale din 27 mai 2020, Comitetul de experți RID urmează să adopte modificări în vederea adaptării anexei la RID la progresele științifice și tehnice.

¹ Decizia 2013/103/UE a Consiliului din 16 iunie 2011 privind semnarea și încheierea Acordului între Uniunea Europeană și Organizația Interguvernamentală pentru Transporturile Internaționale Feroviare privind aderarea Uniunii Europene la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF) din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999, JO L 51, 23.2.2013, p. 1.

² Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 septembrie 2008 privind transportul interior de mărfuri periculoase, JO L 260, 30.9.2008, p. 13.

- (7) Este adecvat să se stabilească poziția care trebuie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului de experți RID, întrucât modificările aduse RID vor avea caracter obligatoriu pentru Uniune.
- (8) Modificările avute în vedere vizează standarde tehnice, scopul fiind de a asigura transportul mărfurilor periculoase în condiții de siguranță și în mod eficient, ținând totodată seama de progresele științifice și tehnice din acest sector și de dezvoltarea unor noi substanțe și articole care ar putea prezenta un pericol în timpul transportului.
- (9) Modificările avute în vedere sunt considerate adecvate pentru transportul mărfurilor periculoase în condiții de siguranță și într-un mod eficace din punctul de vedere al costurilor și, prin urmare, pot fi sprijinite,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care trebuie adoptată în numele Uniunii cu ocazia celei de a 56-a sesiuni a Comitetului de experți în domeniul transportului mărfurilor periculoase („Comitetul de experți RID”) al Organizației pentru Transporturile Internaționale Feroviare („OTIF”) în cadrul Convenției privind transporturile internaționale feroviare din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999, este stabilită în anexa la prezenta decizie.

Reprezentanții Uniunii în cadrul Comitetului de experți RID pot conveni asupra unor modificări minore ale documentelor menționate în anexă fără a mai fi necesară o nouă decizie a Consiliului.

Articolul 2

După adoptare, deciziile comitetului de experți RID se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, indicându-se data intrării lor în vigoare.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*